

זמני כניסת ויציאת השבת
ע"פ לוח עתים לבינה

בני ברק	באר שבע	נתיבות	הדלקת נרות
16:31	16:38	16:26*	צאת השבת
17:33	17:35	17:35	רבינו תם
18:10	18:12	18:09	

* 30 דק' קודם השקיעה

בזכות נשים צדיקות

פנינה לנשמה

חז"ל אומרים כמה סיבות לכך שזכו ישראל להיגאל ממצרים: "שלא שינו שמם, לשונם, ולבושם, ולא דברו לשה"ר"... מספרים חז"ל "שאלו ישראל למשה רבינו: איך אנו נגאלים? אמר להם משה: הואיל וחפץ בגאולתכם אינו חפץ בחשבונכם ואינו מביט במעשיכם הרעים... אלא מדלג על ההרים... בזכות האימהות".

רואים בחז"ל שהיתה חיבה גדולה שחיבב הקב"ה לישראל עד שחפץ לגאול אותם תכף ומיד, ולא הסתכל על מעשי הרשעים שבהם, ונגלה בכבודו ובעצמו במצרים שהיתה מקום טומאה ועבודה זרה, כדי לגואלן. והכל מחמת רוב החביבות שהיו חביבין עליו ישראל באותה שעה.

נשאלת השאלה ממה היתה לקב"ה כל כך חביבות על ישראל? ואומרים חז"ל: אין חביב לקב"ה יותר מן הצניעות! וכל הניסים והנפלאות שהיה במצרים - עשרת המכות וגאולת מצרים וקריעת ים סוף, הכל בזכות צניעותם של ישראל ששמרו וגדרו עצמם במצרים! (שיחת הרה"ג אריה שכתר זצ"ל / קונטרס "מה זאת עשה אלוקים לנו")

מעשה שהיה...

השקעה נושאת פירות

ג', אחת מן המנויות הקבועות, מספרת סיפור (ערב פסח תש"פ): בסוף חודש אדר יצאתי גם אני, כמו רבים אחרים, לחל"ת; גם בעלי שזכה להיות אברך כולל קיבל רק חלק מן המלגה הקבועה. עד עתה הייתה הפרנסה בדרך "טבעית" כביכול, על ידי משכורת קבועה שמגיעה מדי חודש בחודשו, ועתה "עלינו קומה", כאוכלי המן במדבר, סמוכים ובטוחים בחסדיו של אדון כל שימציא לנו פרנסתו מידו הרחבה.

"ד' בוודאי יעזור לנו!" אמרתי, הן לו הכסף ולו הזהב, ולא קצרה ידו מלהושיע.

"השתדלות" היחידה שיכולתי לעשות, אשר בכוחה להכין כלים לשפע ולברכה - הייתה להוסיף בגדרי הצניעות והקדושה בביתי. היה זה בדיוק הזמן המתאים לארגן את ארון הבגדים שלי מחדש, ולערוך "סדר פסח" אמיתי, אשר יתאים את תכולתו גם לרצון ד'. מיינתי את הבגדים בתשומת לב. היו שם הרבה בגדים שלבשתי בעבר, אך עתה כבר אינם מתאימים למידותי הרוחניות: זה קצר מדי, זה נצמד יתר על המידה, ועוד.

בסיומו של יום מילאו את ליבי סיפוק ושמחה. ביתי הפך עתה להיות קדוש ומרום הרבה יותר. זו בוודאי השקעה שתשא פירות מבורכים....

והנה, באורח פלא, הגיעו אלינו סכומי כסף אחרים. בכלל השיגו מלגה מכובדת לקראת החג; חבר של בעלי שלח לנו סכום נוסף; אחד הדודים העניק לנו מתנה כספית נאה ועוד ועוד. כל אלו הצטברו לסכום מכובד של כמה אלפי שקלים. כאשר עזבתי את העבודה היה בחשבוני "מינוס", אך כשנכנסתי לחג הייתה בו יתרת זכות, על אף ההוצאות הרבות של ערב פסח.

מי יודע אם לא הייתה זו זכות הצניעות, אשר הוסיפה עוד קורטוב של השראת השכינה בביתנו.

אשרינו שזכינו לחסות בצילו האיתן של אבינו מלכנו!
(סיפור קטן מעשה גדול)

פינת ההלכה

בגדים בצבע העור

כתוב בספר "מחניך קדוש" שאסור ללבוש בגדים או גרבים שצבעם כצבע העור, משום שתי סיבות:

- משום מראית עין, כדי שלא יחשדו בה שהולכת בגילוי בשר.
- מחשש להרהור, כי אם זה נראה כמו הגוף לא הועיל הבגד, ולבוש כזה נקרא לבוש פרוץ. ואשה או בת הלובשת בגד כזה נחשבת חס ושלום כלא צנועה, ה' ישמרנו.

האיסור הוא גם כשרק חלק מהבגד הוא בצבע העור, אם זה מביא לחשד שגופה שם מגולה, כמו לדוגמא: חתיכת בד בצורת משולש אצל הצוואר, או כפלים נסתרים שבאים לדוגמא בגב או בשרוולים, בכל הדוגמאות הללו צריך לשים לב ומחשבה כדי לא להכשיל אנשים.

(כתר הצניעות)

הרבנית קרליץ ע"ה אמרה פעם לאחת מתלמידותיה: צריך שתהיה שמלה צנועה שאפשר יהיה לקבל בה את פני משיח צדקנו. והוסיפה בחכמה: אפשר להתחיל ללבוש את זה כבר מעכשיו, לא צריך לחכות... (כחוט השני שפתותייך: לזכרה של הרבנית קרליץ ע"ה, עמ' עז)

הצלת חיים בלב המדבר!

בעיר הקטנה ירוחם שבדרום הארץ, ישב בשעת אחר הצהרים מגיד שיעור באחת משיבות הסביבה, ורכן על תלמודו. שקט שרר מסביב, עד שלפתע נחתכה הדממה בקול שאון של פלופלור המתנופף מעל מסוק צבאי, שחג ממש מעל ביתו כשמנועו משמיע רעש מחריש אוזניים...

מגיד השיעור פקח לרגע את עיניו מול החלון, והבחין כי המסוק נוחת בתחילת השטח המדברי הסמוך לעיר – היישר מול חלון ביתו. דלתו נפתחה, וממנו ירדו שני חיילים שהחלו משוחחים עם מישהו שישב על הקרקע בסמוך לשיח מדברי מצוי, דמות נמוכה וצנומה שלא ניתן לזהותה ממרחק כזה. לפתע הבחין מגיד השיעור כי ניכרת תכונה כלשהי סביב המסוק, החיילים התרוצצו והוציאו ציוד מהמסוק אל הדמות היושבת על הקרקע, ואחרי דקות ארוכות נפרדו ממנה לשלום, כשהדמות קמה ממקום מושבה והחלה פוסעת בנמרצות בחזרה העירה...

מגיד השיעור אימץ את עיניו וחייד את ראייתו, מבקש לדעת מי האיש שבמדבר ומדוע נחת על ידו מסוק צבאי, מה ביקשו ממנו החיילים ומה עשה עימם. כשאותו אדם התקרב ממש וכבר נראה היישר מול חלון ביתו, נקרעו עיני מגיד השיעור בתדהמה...

מהמדבר נראה יוצא, לא אחר מאשר אורי. תלמידו חביבו מספסלי השיבה, מה קרה אפוא לתלמיד המוכשר והמצויין? כיצד התגלגל בעיצומו של יום למדבר, וזכה בביקור מסוק צבאי? מה פשר המהומה הזו, איך הגיע המסוק לאורי ולמה?!

תמיהות רבות, ותשובה אין. את אורי הוא מכיר היטב, הוא מטובי תלמידיו. בכל עת מצוא הוא מפלפל בשיעור היומי או בחידוש מרתק, הוא בכלל לא נקרא מהבחורים ההרפתקנים או מחפשי החוויות. מה קרה לו?

בשעת ערב, כשמגיד השיעור שב לישיבה, נתקל באורי הצוהל לקראתו. 'איזה נס היה לי היום', בישר אורי,

'כול להיות שעליי לברך 'הגומל'. איזה נס!'

'מה קרה?' – זינק מגיד השיעור בשאלה.

ואז פתר אורי את השאלה, וסיפר את תהלוכות יומו. כיצד בשעת צהריים מוקדמת ביקש להתאוורר, יצא משטח העיר אל המדבר הסמוך, והחל מטייל בנחת.

ואז, בשלב מסויים, הוא נשען על שיח מדברי מצוי, וידו נתקעה בקוץ חד ודוקרני. הוא ניער את היד בעוצמה רבה כדי לשחררה מהקוץ, ואז נפל עליו ענף קוצני עוד יותר, שנתקע בכל חלקי זרועו. הוא החל מדמם מהדקירות הרבות, אך לא ידע להשית עצות בנפשו כדת מה לעשות...

'ידעתי שאסור לי לזוז, כי אם אני זז ייתפסו בי עוד ועוד קוצים', סיפר אורי. 'מצד שני, אני צריך לנסות להשתחרר, כי זה לא רק כואב ומציק – זה גם מסוכן, כי ידי התחוררה ממש

ודם החל לזלוג מכל עבר. ניסיתי לחלץ את הענף בעזרת היד השניה, אך מהר מאוד הבנתי שזה לא יצליח, כי גם היד השניה תיפצע עד זוב דם...

הייתי אובד עצות ממש, תיאר אורי בקול נרגש. 'התחלתי להסתחרר, הבטתי בשלולית הדם שנקוותה מתחתיי, והבנתי שזה מצב ממש מסוכן. אני פה לבד באמצע המדבר, איש לא רואה אותי ואיש גם לא ישמע לזעקתי. הרגשתי שאני מתקרב למצב של סכנת חיים, הרי עוד מעט לא יישאר דם בגופי החכול...'

הבטתי אנה ואנה בייאוש מה. התחלתי לחשוב מה אפשר בכל זאת לעשות, אך לא מצאתי פתרון. התחלתי פשוט לזעוק ולצרוח לאבא שבשמים שיציל אותי. לא היה לי ספר תהלים, לא יכולתי לקום מהרצפה, לא יכולתי להתפלל כראוי, רק לצעוק

ולזעוק מכל הלב, ולקוות שהזעקה תגיע מעצמה לכסא הכבוד...'

אורי השתנק מדמעות כשהגיע לקטע בו חייו ניצלו, פשוטו כמשמעו: 'אני יושב וזועק, מדמם ללא הרף, מרגיש שאלו דקותיי האחרונות. בכל זאת אני צועק, בלי מילים, פשוט צעקה נרגשת לאבא שבשמים שיציל את חיי. ואז, לפתע פתאום, אני שומע רעש חזק של מסוק, שתוך דקה שתיים נחת בסמוך אליי ומתוכו ירדו שני חיילים, שהבחינו מיד מה קורה אתי...'

הם שבו למסוק, ובתוך רגע הופיעו ובידיהם ערכת עזרה ראשונה מקצועית. הם לבשו כפפות עבות, שלפו את הקוצים אחד אחד, חיטאו את היד באלכוהול מזוקק, וחבשו פצע אחרי פצע במסירות ובזהירות. אחר כך הגישו לי כוס מים קרים, וידאו שאני בסדר, שנשימתי חזרה אליי, שאני כבר לא מסוחרר ומרגיש בטוב...

הייתי מופתע והמום, לא מצאתי את המילים להודות להם. שאלתי אותם איך הם נחתו כאן – בעיצומו של מדבר, והם הסבירו בפשטות שקיבלו שיחת טלפון דחופה, שהצריכה קבלת החלטה בריכוז רב, ולפיכך נאלצו לנחות בשום מקום. רק לאחר שנחתו הבינו כי יד השם היתה בכך, להציל את חיי!

אורי סיים את דבריו, עיניו ברקו בהודאה נרגשת, הוא חשף את זרוע ידו החבושה, כביכול כדי להוכיח את סיפורו – למרות שמגיד השיעור היה עד לו מרחוק. את הסיפור לפרטיו שמענו ממגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה מילר שליט"א המכיר אותו ממקור ראשון, כדי ללמדנו תובנה מהדהדת:

לפעמים, ככל שהמצב קשה יותר, אדם מוצא עצמו מאוכזב ומיואש יותר. הוא חש שכבר אין סיכוי, שאפילו להתפלל הוא לא מסוגל, שאפילו להתרכז הוא לא יכול. ברגעים כאלה עליו לשלוף את נשק הזעקה, להיאנח מקירות לבו ולזעוק במילותיו שלו, לשבור את כל המחיצות ולהיכנס בשערי שמים בנשק העוצמתי ביותר – בכוחה של הזעקה מעומק הלב. (דרשו)

קוה אל ה'

אל יארש!

ה"חפץ חיים" היה אומר שמרים ידעה היטב כי אחיה ינצל מן המים הזידונים! היא ידעה שהוא יהיה מושיעם של ישראל! כי מי שנאמר בו בלידתו: "ותרא אותו כי טוב", וכשנולד נתמלא הבית כולו אורה, חיה יחיה! אך היא נצבה לראות כיצד תבוא ישועתו, והיאך יסובב הקב"ה את נס ההצלה.

והנה היא רואה את בת פרעה יורדת לרחוץ ביאור. "ותשלח את אמתה ותקחה".

מבאר רש"י: "ורבותינו דרשו לשון יד, שנשתרבבה אמתה אמות הרבה". וכך הגיעה לתיבה המרוחקת.

מרים רואה דבר מופלא: בת פרעה מושיטה את ידה לעבר התיבה, ולפתע קורה הנס – ידה מתארכת אמות רבות ומגיעה אל התיבה. פלא פלאים! מה פתאום בת פרעה מושיטה בכלל את ידה? הרי היא רואה שהתיבה נמצאת במרחק רב, ואין כל סיכוי שידה תגיע אליה? וכי אדם העומד על חוף הים יושיט את ידו אם יראה מישהו טובע בלב ים?

האדמו"ר מקוצק זצ"ל מלמד אותנו יסוד חשוב: לעולם אסור לאדם להתיאש! עליו לעשות את כל אשר לאל ידו לעשות. ואף אם הוא משוכנע מעל לכל ספק כי כל מה שעושה לא יעזור, אין הוא פטור מלהשתדל ככל יכולתו. בד"כ הוא יזכה לראות שהקב"ה המשיך את מעשהו, ובודאי תבוא לו ישועה!

עלינו לזכור בכל עת צרה וצוקה, שלא יבואו, כי אין להתיאש! אסור להרים ידים ולומר: "אין מה לעשות"... עלינו לעשות את מה שיש ביכולתנו לעשות, להרבות בתפילה ובלימוד תורה, ואז מתוך הצרה עצמה ימציא לנו הקב"ה פדות ורווחה!

למדים זאת מהפסוק: "ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויצעקו". מתוך הצרה והזעקה צמחה הישועה: "ותעל שועתם אל האלוקים מן העבודה... וישמע אלוקים את נאקתם". (אריה שאג)

נצור לשונך

מופך

מופך על היהודי הקדוש מפשריחא, שציוה פעם על תלמידו ר' שמחה בונים, שיצא לאיזו אכסניא שנמצאת בקצה היער, ולא פירש להם את סיבת הדבר.

יצאו התלמידים אל אותה אכסניא, התישבו שם וביקשו לאכול, ואולם למגינת ליבם התברר להם, שכל האוכל שמבשלים באכסניא, הוא רק 'בשרי'!

מיד החלו החסידים, לחקור ולדרוש על טיבו של הבשר: מיהו השוחט? והיכן נמצא משגיח הכשרות? האם הבהמה יצאה "חֶלֶק" ללא שום 'סירכא'? האם הניקור, המליחה, וההדחה, היו כדוין? האם הגעילו את הכלים לפני שבישלו בהם את הבשר? וכך היו החסידים שואלים ומבררים מפי הכפרי בעל האכסניא, עד שלפתע שומעים הם, קול צועק לעברם, מפי אדם שישב מאחורי התנור: "אוי! חסידים שוטים! עד שאתם מבררים כל כך על מה שאתם מכניסים לפה - תבררו קודם על מה שאתם מוציאים מהפה! שיהיה ג"כ בתכלית ההידור והדקדוק!

הלקח הגדול שאנו צריכים ללמוד מסיפור זה: כל כך הרבה חומרות ודקדוקים, אנו מקפידים לחשוש על כל דבר שנכנס לפינו, שיהיה בהכשר המהודר ביותר! ואולם בל נשכח להדר, גם על הדברים שאנו מוציאים מפינו, שגם זה יהיה נקי 'חֶלֶק' - מכל מיני פגמים ועוונות של לשון הרע ורכילות! שכיצד יתכן, שעל "לאו" אחד מהתורה (של איסור טריפה, או איסור תולעים) נחשוש ונברר "ונרעיש" על זה את כל העולם, ואילו על דיבורי הפה, שעלולים להיכשל בו ב - 17 לאוין מהתורה (!!) וכי זה לא שווה בדיקה - לפחות - כמו בדיקה של חשש איסור טריפה? עד כדי כך 'נתעוורו' עיני השכל שלנו? ...נקודה למחשבה! (אמרי יחזקאל)

הלכה

השומע רכילות מפי שני אנשים או יותר אל תאמין לרכילות אפילו אם אתה שומע אותה מפי שני אנשים או יותר. גם אם יצא על כך קול בעיר או שאנשים רבים מספרים לך כי פלוני דיבר בגנותך, אינך רשאי להאמין לשמועה.

כ"ט טבת

שביבי אור

צעד בכיוון הנכון, ותוצאותיו

לפני שנולד משה רבינו, אמרו איצטגניני פרעה שעתיד להוולד מושיען של ישראל. מרים, אחותו, התנבאה שעתיד הוא להיות מושיעם של ישראל. כשנולד, התמלא הבית אורה. מוכן היה מלידתו להיות הגואל, אבל טרם הגיעה השעה. בן שמונים היה, כשהגיע הזמן. מהלך היה אחר צאן יתרו, במדבר, והגיע להר סיני. ובראש ההר סנה, והסנה בוער באש ואיננו אוכל.

"ויאמר משה, אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה: מדוע לא יבער הסנה?" ואמרו במדרש: "רבי יוחנן אמר, חמש פסיעות פסע משה באותה שעה. רבי שמעון בן לקיש אמר: הפך פניו והביט, שנאמר: וירא ה' כי סר לראות".

כלומר, אילו היה אדיש למראה, אילו לא הפך פניו – אילו היה ממשיך בדרכו, לא היה קורה מאומה. משה רבינו היה ממשיך להיות רועה צאן, ישראל היו שוקעים בחמישים שערי טומאה, והסנה היה ממשיך לבעור....

רק סובב ראשו – והכל קרה:

ה' נגלה אליו שלחו לגאול את העם, לתת להם את התורה!

מי יודע כמה טובות מעותדות לנו, כמה כתרים נכונים עבורנו – אם רק נפסע חמש פסיעות, לאהלי התורה!

אם רק נסובב את ראשינו לעבר האור!!! נסתכל על האש הגדולה!!! (מעייני השבוע)

חכמת נשים

הרבנית ר. צביון על ה'בית שכולו תורה', ביתו של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א

תפקידה של כל אישה

הדברים האמורים עלולים להביא לידי טעות. היום קל להביט למפרע ולומר: "אין כל קושי להקריב הכל למען הזכות להיות רעייתו של גדול הדור". ניתן לחשוב שאמא ידעה כי היא עתידה להיות אשתו של גדול הדור, ומשום כך התאמצה לסייע לאבא לעסוק בתורה.

אולם כמה היו שונים פני הדברים לפני שישים שנה! אמא לא חשבה שאבא יהיה גדול הדור, ולא לשם כך הקדישה את כל כולה. אחד מקרובי המשפחה זוכר כיצד אמא סיפרה לו בהתפעלות שבחנתונה מסוימת כובד אבא בכרכה...

כאשר מסרה אמא את נפשה לתורתו של אבא, לא היה זה על מנת שיהיה גדול הדור, לא כדי שהציבור ינהר בהמוניו ליהנות מעצתו ולקבל את ברכתו, ולא כדי להיות רבנית מפורסמת... אמא הקריבה את עצמה בעבורו, אך ורק כדי למלא את רצונו של בעלה, שהוא ללמוד וללמוד ורק ללמוד, ובכוונתה זו לא התערבה כל מטרה אחרת. היא הבינה שתפקידה עלי אדמות הוא לאפשר לבעלה לעלות ולהתעלות. והיא מילאה תפקיד זה בשלמות, מבלי ששיערה לאיזה גובה עצום יטפס במעלה הסולם.

כאשר שוחחה אמא עם נשים והעמידה אותן על תפקידן לסייע לבעל בלימודו, היא לא חקרה ודרשה אצלן מיהו הבעל ומהי רמת התמדתו, כי כאמור, תפקידה של האישה הינו להיות עזר לבעלה באשר הוא, בין אם הוא גדול הדור, אברך או אדם העמל לפרנסתו וקובע עיתים לתורה.

יש להדגיש שאמא הסבירה תמיד, כי אין מתפקיד האישה לרחוף את בעלה ללמוד: תפקידה הוא לעשות הכל כדי שיהיו לו התנאים הדרושים ללמוד ולהתעלות, ורק כך יצליח ויעשה חיל בלימודו. (בית אמי)

לעילוי נשמת

ר' דוד בן רחל ז"ל
רחל בת תמו ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' עמרם בן פרחיה ז"ל
מזל בת סוליקה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' חיים חטאתו
בן ביה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת

ר' יוסף ז"ל בן ורדה תחיל
דינה ז"ל בת ורדה תחיל
ת.נ.צ.ב.ה